

Bistroumnice

oktober
2009

ŽE POZNAŠ BISTROUMNICE?

Seveda, kdo jih pa ne! Bistroumnice so zapletene in zavozlane naloge, ki smo jih pripravili posebej zate, da boš še dodatno bistril svoj um. Pridno jih rešuj in morda boš ravno ti odpotoval z nami na nepozaben izlet v Avstrijo, kjer bomo obiskali **park ptic ujed in opic vrste makaki**.

KAJ MORAŠ POLEG REŠEVANJA BISTROUMNIC ŠE NAREDITI?

Da bi uradno postal bistroum, **se prijavi na kviz**. Če obiskuješ **4., 5. ali 6. razred**, poišči na šoli bistroumnega mentorja. Ta bo tebe in tvoje sošolce prijavil na kviz. Na spletni strani www.junior.si/prijavnica-bistroum najdeš elektronsko prijavnico, ki jo bo tvoj mentor izpolnil z vsemi potrebnimi podatki (ime, priimek, razred, naslov šole) in nam jo posredoval najpozneje do **9. februarja 2010**. **Najboljši bistroumni mentorji** bodo prav tako nagrajeni s pustolovsko dogodivščino v Avstriji.

KDAJ BODO TEKMOVANJA?

Šolsko tekmovanje bo potekalo **v začetku aprila**, najboljše bistroume pa čaka **8. maja 2010** še veliko finalno tekmovanje. Do takrat pa pridno »treniraj«
svoje možgane in se zabavaj ob reševanju nalog.

Rešitve
vaj najdeš
na www.junior.si
v rubriki Kviz National
Geographic Junior
Bistroum.

1. Poveži besede na levi strani s pravilno razlago na desni strani.

VULKAN	odprtina v zemeljski skorji, skozi katero prihaja na površje lava
MAGMA	kraj na zemeljski skorji, navado gora, skozi katero prodira vroča, staljena kamnina
LAVA	delujoči vulkan v Italiji
KRATER	magma, ki pride na površje
ETNA	vroča, staljena kamnina v vulkanu

2. Kako dobro poznaš ognjenike? Obkroži pravilne odgovore!

- Na svetu je aktivnih manj kot šesto ognjenikov.
- Vulkane najdemo tako na površju kot pod njim.
- Rimsko naselje Pompeji je uničil izbruh vulkana Vezuv.
- Največji vulkan na svetu je Mauna Loa.
- Največji vulkan v našem osončju se nahaja na Marsu.
- Največ aktivnih vulkanov na svetu najdemo v Italiji.
- Beseda vulkan izhaja iz besede "vroča kamnina".
- Vsi aktivni vulkani ob izbruhu izbruhnejo lavo.

3. Obkroži hrano, ki je pingvini ne jedo.

hobotnice	alge	ribe
orke	raki	lišaji

4. Reši križanko.

- Kratica, ki lahko zamenja besedo živalski vrt.
- Dlaka na vratu, ki jo imajo levji samci.
- Kralj živali.
- Skupnost, v kateri živijo levi, volkovi, ...
- Velika mačka z oranžnim kožuhom in črnimi progami. V Ljubljanskem vrtu živi sibirski _____.

Geslo: _____

5. Poleti smo se v kinih hladili s filmom *Ledena doba 3*. Katera imena so nosili glavni risani junaki? Poišči 6 imen v mreži.

M	E	L	L	I	E
D	A	S	I	D	B
I	V	N	G	H	U
E	B	N	N	Č	C
G	U	I	Ž	Y	K
O	S	C	R	A	T

6. Vsiljivec — prečrtaj besedo, ki ne sodi med ostale!

- Poletje: junij, julij, avgust, september
- National Geographic Junior: dr. Srečko Mercina, Okoli sveta, Okoli vogala, Ekotočka
- Slovenska podjetja: Gorenje, Krka, Sava, Iška
- Zveri: konj, medved, ris, lev

7. Smiselno poveži!

Kekec	Ajdovščina
Fructal	Triglav
Izola	Pehta
Jakob Aljaž	Delamaris

8. Odgovore na vprašanja vpiši v križanko. Ne pozabi izpisati gesla.

- Antično ime za Ptuj.
- Kratica krovne slovenske turistične organizacije.
- Ime značilne pustne maske s ptujskega območja, ki s svojim truščem in poskakovanjem odganja zimo in kliče pomlad.
- Pokrajina, regija, v kateri se nahaja Ptuj. Njeno središče je Maribor.

Geslo: _____

9. Spodaj naštete pojme smiselno razvrsti po skupinah. V vsaki skupini je lahko različno število pojmov.

Simon Gregorčič, Dolenjska, Društvo mrtvih pesnikov, Otlica, Soča, Krka, čompe, višnje, Krn, cviček, Fructal

1. skupina	2. skupina	3. skupina

10. Premeči črke in smiselno dopolni stavek.

ERAN ČOHADIL _____ je edini slovenski fotograf, ki je objavil reportažo v ameriški izdaji revije National Geographic.

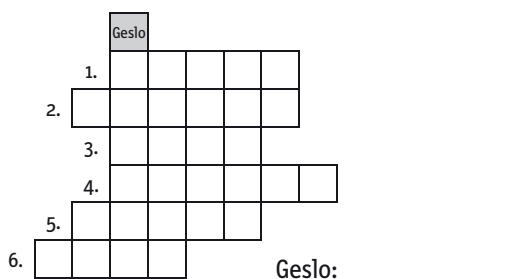
ARLC _____ in SURLES _____ sta glavna junaka animiranega filma, ki si ga trenutno lahko ogledaš tudi v slovenskih kinematografih.

1. Kateri so najbolj znani ognjeniki po svetu? Poveži ime ognjenika z državo, v kateri se nahajajo.

ETNA	Japonska
SANTORINI	Havaji
MAUNA LOA	Ekvador
FUJI (FUDŽI)	ZDA
SVETA HELENA	Grčija
COTOPAXI	Italija

2. Reši križanko.

- Vulkan v Italiji, ki je uničil Pompeje.
- Drugo ime za ognjenik.
- Magma, ki priteče na površje.
- Odprtina v zemeljski skorji, skozi katero prihaja lava. Drugo ime je ognjeniško žrelo.
- Vročča, staljena kamnina v ognjeniku.
- Aktivni ognjenik na Siciliji.

3. Kako dobro poznaš pingvine? Obkroži pravilne odgovore.

- Pingvini so ptiči, ki jih najdemo na vsaki celini.
- Te ptice so kratkovidne, zato zunaj vode ne vidijo dobro.
- Pingvini so dobri letalci.
- Jajca valijo samice, medtem ko gre samec na lov.
- Med pingvini je največji cesarski pingvin.
- Pingvine pred mrazom ščiti debela plast podkožne maščobe.
- Pingvini so rastlinojedi.
- Pingvini slabo plavajo.

4. V mreži črk poišči imena 9 velikih mačk.

K	A	R	A	K	A	L
S	T	D	S	H	J	E
G	F	I	J	A	L	O
E	R	P	G	P	O	P
P	Z	U	L	E	V	A
A	A	M	R	T	R	R
R	C	A	V	B	N	D
D	O	Z	E	L	O	T

5. Kateri od spodnjih risanih junakov ni žival? Obkroži.

- a) Po b) Diego c) Wall-E č) Bolt

6. Vsiljivec – prečrtaj besedo, ki ne sodi med ostale!

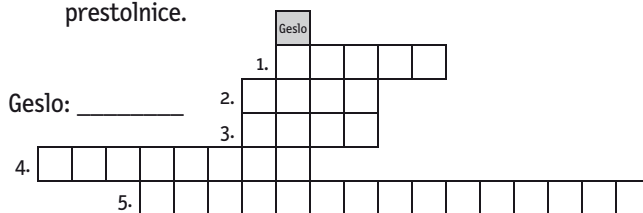
- Jesen: kimavec, vinotok, srpanj, listopad
- Športniki: Primož Kozmus, Primož Brezec, Peter Kauzer, Peter Klepec
- Ptice: noj, orel, kačji pastir, taščica
- Slovenija: Slovenj Gradec, Ilirska Bistrica, Železna Kapla, Bohinjska Bistrica

7. Smiselno poveži!

Evro	V rumenem okvirju
Peti Juniorjev fotonatečaj	Frankfurt
Koper	Russel
V višave	okno v svet

8. Odgovore na vprašanja vpiši v križanko. Ne pozabi izpisati gesla.

- Reka, ki se izliva v Savo v gorenjski prestolnici.
- Ime posestva pri Kranju, kjer potekajo najvišja slovenska protokolarna srečanja ter vrhunske kongresne in konferenčne prireditve.
- Najdaljša slovenska reka.
- Danes pravimo, da je največji slovenski pesnik. Je avtor besedila slovenske himne. Vpiši njegov priimek.
- Postala je simbol slovenske kulinarike. Klobasa je sestavljena iz svinjskega in govejega mesa, slanine ter začimb. Zapiši njeno polno ime. Njeno ime izhaja iz imena gorenjske prestolnice.

9. Spodaj naštete pojme smiselno razvrsti po skupinah. V vsaki skupini je lahko različno število pojmov.

kardiolog, EU, potica, Zdravljica, medicina, 112, Beethoven, kozolec, Frankfurt, žlikrofi, Lek

1. skupina	2. skupina	3. skupina

10. Premeči črke in smiselno dopolni stavek.

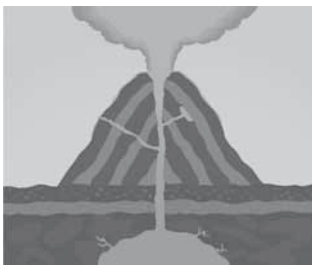
Osrednja informativna oddaja na nacionalni televiziji se imenuje VIKNEND _____.

Slovenska avtohtona vrsta drobnice se imenuje ZEROKESJ - ČALOSSAVK _____ ovca.

1. V mreži črk so skrita imena sedmih ognjenikov po svetu. Poišči vsaj štiri.

V	F	U	D	Ž	I	D	R	T	M
Č	E	T	N	A	L	K	H	J	A
P	I	Z	T	R	E	A	S	C	Y
V	M	A	U	N	A	L	O	A	O
B	N	M	K	V	Č	S	A	D	N
S	A	N	T	O	R	I	N	I	R
A	S	T	R	O	M	B	O	L	I

2. Označi dele vulkana (5 delov).

3. Pingvini so živali, ki imajo radi mraz in zato živijo samo na južni polobli. Poznaš živali, ki so prilagojene na življenje v mrazu? Reši križanko.

1. Pesmica pravi, da je ta žival "zvita zver".
2. Največja žival na svetu.
3. Orka ali kit _____.
4. Neleteča ptica, ki živi samo na južnem polu.
5. Govedo, ki živi na Arktiki in je tudi znamenje v kitajskem horoskopu.
6. Pri nas ima rogove samec, pri tem severnem kopitarju pa jih imata tako samec kot samica. Te živali vozijo tudi Božičkove sani.
7. Je najstarejši predstavnik družine psov.
8. Morski sesalci, ki so plavutonožci in vidijo le črno-belo.
9. Zver z belim kožuhom, ki je nastopila tudi v reklamah za kokakolo.

Geslo: _____

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

Geslo: _____

4. Kaj je značilno za leve? Obkroži pravilne trditve.

- a) Levi so samotarji.
- b) V krdelu so za lov zadolžene levinje.
- c) V krdelu je enako število samcev in samic.
- č) So edine mačke, ki imajo grivo.
- d) Levi v naravi živijo na vseh celinah.
- e) Levi so odlični plavalci.
- f) Levi označijo svoj teritorij z urinom.
- g) Pri hoji se levova peta ne dotakne tal.

5. Poveži naslov risanke z glavnim junakom.

Sid	Kung fu panda
Po	Čebelji film
Remy	G-Froce
Barry	Ledena doba
Darwin	Madagaskar
Aleš	Ratatouille

6. Vsiljivec – prečrtaj besedo, ki ne sodi med ostale!

- a) Žoga: košarka, golf, namizni tenis, hokej
- b) Mlečni izdelki: sir, tofu, kefir, mohant
- c) Evropa: Nairobi, Stockholm, Celje, Bukarešta
- č) Industrijske rastline: sončnica, koruza, oljna repica, bazilika

7. Smiselno poveži!

Ljubljanski grad	Indijski ocean
korale	zmaj
Inuiti	Goran Dragič
Primož Kozmus	polarni medved

8. Odgovore na vprašanja vpiši v križanko. Ne pozabi izpisati gesla.

1. Napiši ime filma, ki je imel dva dela. Prvi del je bil posnet na slovenski obali, predvsem v Piranu in Portorožu. Film je bil posnet po literarni predlogi Vitana Mala, režiral ga je Tugo Štiglic, glavna filmska junaka pa sta bila Milena in Tomaž.
2. Napiši ime violinista in skladatelja, ki je deloval v Piranu in mu je danes v tem mestu posvečen glavni trg.
3. Napiši ime avtohtone vinske trte, ki raste na istrskih tleh in daje zelo cenjeno rdeče vino.
4. Prelepa rdeča stavba, najlepši primerek beneškogotske arhitekture v Piranu.
5. Prostor ob morju, ki je urejen za pridobivanje soli iz morske vode.

Geslo: _____

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Geslo: _____

9. Spodaj naštete pojme smiselno razvrsti po skupinah.**V vsaki skupini je lahko različno število pojmov.**

Juniorjeva čitalnica, Indijanci, Peru, Danilo Türk, NG Kids,
 Fotografski natečaj, prekmurska gibanica, Irena Cerar,
 Tromostovje, Mc Donald's

1. skupina	2. skupina	3. skupina

10. Premeči črke in smiselno dopolni stavek.

Glavno mesto Azerbajdžana, države v Srednji Aziji, je

KABU _____.

HTULAGANS LINIVSA _____ je latinsko
 ime za malega zvončka, znanilca pomladi.

